

STAROŚĆ
JĘZYK
KOMUNIKACJA

NOWE OBSZARY LOGOPEDII

STAROŚĆ JĘZYK KOMUNIKACJA

NOWE OBSZARY LOGOPEDII

pod redakcją

**Stanisława Milewskiego
Katarzyny Kaczorowskiej-Bray
Barbary Kamińskiej**

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
Gdańsk 2020

Recenzent
dr hab. Halina Pawłowska-Jaroń, prof. UP

Redaktor Wydawnictwa
Aneta Lica

Projekt okładki i stron tytułowych
Jan Rutka

Skład i łamanie
Michał Janczewski

Publikacja sfinansowana ze środków Urzędu Miasta Gdańska
oraz Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Gdańskiego



GDAŃSK

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-088-1

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel.: 58 523 11 37; 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
www.wyd.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: www.kiw.ug.edu.pl

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. 58 523 14 49

Spis treści

Wstęp (*Stanisław Milewski, Katarzyna Kaczorowska-Bray, Barbara Kamińska*) | 9

Część I

Psychologiczno-lingwistyczne podstawy komunikowania się seniorów

Adam A. Zych

Gerontologopedia, czyli pedagogia osób starszych,
które nie mówią, ale mają własne zdanie | 19

Kamila Talaśka, Stanisław Milewski, Katarzyna Kaczorowska-Bray

Pacjent w wieku podeszłym
i jego potrzeby komunikacyjne w ocenie lekarzy | 33

Krzysztof Jodzio

Mózg na emeryturze, czyli o psychicznych konsekwencjach
starzenia się neuronów w polskiej literaturze naukowej
w XIX wieku i na początku XX wieku | 65

Hanna Serkowska

Język a otępienie w tekstach kultury | 91

Agnieszka Ogonowska

Od filozofii dialogu do posthumanizmu.
Współczesne konteksty komunikacji z seniorami
z wykorzystaniem nowych technologii | 111

Piotr Czekanowski

Zmiany w rodzinie a komunikacja międzypokoleniowa | 131

Agnieszka Sulkowska

Przywracanie nadziei.

Komunikacja w obliczu choroby i niepełnosprawności | 153

Anna Majewska-Tworek, Monika Zaśko-Zielińska

Mowa najstarszego pokolenia użytkowników polszczyzny.

Badanie z wykorzystaniem metody językoznawstwa korpusowego –
wstępne informacje o projekcie | 171

Justyna Antczak-Kujawin

Zaburzenia struktury frazeologizmów

u osób z otępieniem alzheimerowskim | 189

Ewa Boksa, Renata Cuprych

Językowe ujęcie „Boga” w sferze duchowej człowieka starszego.

Aspekt epistemologiczno-kognitywny | 217

Część II

W stronę praktyki gerontologicznej

Paulina Wójcik-Topór

Pacjent oddziału geriatrycznego a rola logopedy | 245

Ewa Kaptur, Jolanta Sławek

Starzenie się głosu | 255

Beata Siebert, Barbara Kamińska

Zmiany wieku senioralnego a choroby narządu żucia | 275

Marika Litwin

Presbyfagia pierwotna i wtórna | 289

Joanna Karpiczenko

Neurodegeneracyjne zaburzenia mowy w przebiegu PPA
a przedchorobowe kompetencje językowe | 301

Ewa Boksa

Metoda bazalna w terapii u osób starszych | 313

Anna Walencik-Topiłko, Anna Brych

Sztuka słowa – elementy arteterapii w gerontologopedii | 331

Marlena Modrzejewska-Trocha

Problemy w komunikacji osób starszych –
wsparcie logoterapeutyczne | 353

Autorzy | 385